

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยให้ ถูกประเภท ตามหลักการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีภายในบริเวณสวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์คและสวนสัตว์ น้ามารีนปาร์ค และเพื่อสร้างคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง กระบวนการ สิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยภายในบริเวณสวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์ค และสวนสัตว์น้ามารีนปาร์ค และเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีการคัดแยกประเภท ของขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี

ผลจากการศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า เมื่อดำเนินการคัดแยกแล้วมีขยะมูลฝอย 4 ประเภท ได้แก่ ขยะมูลฝอยพิษ ขยะมูลฝอยรีไซเคิล ขยะมูลฝอยทั่วไป และขยะมูลฝอยย่อยสลายได้ (ขยะมูลฝอยเปียก หรือขยะมูลฝอยสด) ซึ่งมีปริมาณมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ 52,540.50 กิโลกรัมต่อเดือน หรือเฉลี่ย 1,751.30 กิโลกรัมต่อวัน รองลงมาเป็นอันดับ 2 คือ ขยะมูลฝอยรีไซเคิล มีปริมาณ 6,148 กิโลกรัมต่อเดือน หรือเฉลี่ย 204.74 กิโลกรัมต่อวัน รองลงมาเป็นอันดับ 3 คือ ขยะมูลฝอยทั่วไป มีปริมาณ 2,181 กิโลกรัมต่อเดือน หรือเฉลี่ย 72.40 กิโลกรัมต่อวัน และสำหรับขยะมูลฝอยพิษจะไม่พบจากแหล่งกำเนิดทั้ง 5 แหล่ง ได้แก่ ขยะมูลฝอยจากภัตตาคารและร้านอาหาร ขยะมูลฝอยจากกรงเลี้ยงสัตว์ ขยะมูลฝอยจากห้องน้ำ ขยะมูลฝอย จากทางเดินเท้า และขยะมูลฝอยจากเวทีการแสดงแต่อย่างใด ดังนั้นปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยว (คนไทยและคนต่างประเทศ) จะมีปริมาณ 60,869.50 กิโลกรัมต่อเดือน หรือเฉลี่ย 2,028.44 กิโลกรัมต่อวัน จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการทั้งภายในบริเวณสวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์คและสวนสัตว์น้ามารีนปาร์คมีจำนวนประมาณ 2,631 คนต่อวัน (มกราคม พ.ศ.2549) พบว่า 1 คน สามารถผลิตขยะมูลฝอยได้ 1.3 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน และผลการใช้คู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยภายในบริเวณสวนสัตว์เปิด ซาฟารีปาร์คและสวนสัตว์น้ามารีนปาร์ค ของพนักงานเจ้าหน้าที่จำนวน 30 คน พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการ ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและเจตคติเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ความตระหนักของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างจากก่อนการฝึกอบรมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

The objectives of this study were to reduce and categorize garbage according to the garbage management principle at the Safari Park Open Zoo and Marine Park, to write the workshop manual of the environment education process for garbage categorization in the Safari Park Open Zoo and Marine Park, and to offer suggestions on garbage management using correct screening garbage technique.

The results found from the study after garbage categorizing showed, four kinds of garbage : toxic waste, recycled garbage, general garbage and biodegradable waste (Wet garbage and/or fresh garbage). The latter being the largest in quantities (52,540.50 kg./month) (average 1,751.30 kg./day). Followed by recycled garbage with 6,148 kg./month or on average of 204.74 kg./day. In 3<sup>rd</sup> position, came general garbage with 2,181 kg./month (average of 72.40 kg./day). Toxic garbage was not found from the five kinds of garbage sources i.e., restaurants, animal cage, toilets, walk paths and performance stages. The garbage quantities which produced each day by 2,631 visitors, Thais and foreigners, were 60,869.50 kg./month on average of 2,028.44 kg./day (January, 2006). It was also found that one person could produce 1.30 kg. of waste per day. The result from the use of the workshop manual on environment education process for garbage categorization in the Safari Park Open Zoo and Marine Park for the 30 workers revealed that the targeted group has passed the training, and their knowledge, skill and positive attitude have significantly increased by a 0.05 level, however, the awareness of the samples before and after training, was not significantly different at 0.05 level.